

ชื่อเรื่องคุณูปนิพนธ์	รูปแบบและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการให้บริการอากาศยานพยาบาลไทย
ชื่อผู้เขียน	จิตติศักดิ์ ธาตาดเดช
หลักสูตร	ปรัชญาคุษณิบัณฑิต (สังคมศาสตร์)
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ น.อ. ยุทธนา ตระหง่าน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ดร. ถาวร ล่อกา

บทคัดย่อ

จากความรู้แรงของสถานการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง สร้างผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน จำเป็นต้องมีระบบการแพทย์ฉุกเฉินทางอากาศรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินครอบคลุมทั้งภาวะภัยพิบัติ และภาวะปกติ เพื่อช่วยชีวิตและลดการสูญพลภาพ งานวิจัยนี้จึงทำการศึกษา รูปแบบ และข้อเสนอแนะการจัดบริการอากาศยานพยาบาลไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพประเภท การสร้างทฤษฎีจากข้อมูล (Grounded Theory) โดยใช้แนวคิดของเกรเซอร์ และสเตรสส์ (Glaser & Strauss) เพื่อต้องการค้นหารูปแบบ และเสนอแนะเชิงนโยบายที่เหมาะสมกับการจัดให้บริการอากาศยานพยาบาลในบริบทของประเทศไทยจากการให้บริการอากาศยานพยาบาลของรัฐ ภายใต้การบริหารจัดการของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการวิเคราะห์บริบทงานเอกสาร (content analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (in depth interview) กับผู้ให้ข้อมูลจำนวน 21 รายจาก 13 หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่ให้บริการอากาศยานพยาบาล แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์หาแนวคิดและทฤษฎีโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เปรียบเทียบอย่างต่อเนื่อง (constant comparative analysis technique)

ผลการศึกษาในรูปแบบและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการจัดบริการอากาศยานพยาบาลไทยภายใต้พระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พุทธศักราช 2551 พบว่า สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) ได้กำหนดนโยบายการแพทย์ฉุกเฉินทางอากาศเพื่อบริการประชาชน ผ่านโครงการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยฉุกเฉินทางอากาศ หรือโครงการ สกายด็อกเตอร์ (Sky Doctor Project) โดยอาศัยการประกอบร่าง (assembled parts) ขอยืมใช้ทรัพยากร อากาศยาน บุคลากร แพทย์ พยาบาล และ เครื่องมือ จากภาคีสมาชิกที่ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เพื่อให้บริการ อากาศยานพยาบาล แก่ประชาชน จากการ

ค้นพบทฤษฎีประกอบร่าง ผู้วิจัยจึงได้เสนอเป็นรูปแบบอากาศยานประกอบร่าง (assembly aircraft model) ซึ่งเป็นรูปแบบเฉพาะ เนื่องจากข้อจำกัดด้านทรัพยากร แต่สอดคล้องและเหมาะสม กับบริบทของประเทศไทย พร้อมกับรวบรวมปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ จากการนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้งาน โดยจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้กับ สพฉ. เพื่อให้การบริการสาธารณสุข เข้าถึงประชาชนทุกระดับ ทั้งที่เป็นผู้ประสบภัย ผู้ป่วยฉุกเฉิน ที่อยู่ในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกล พื้นที่ประสบภัย หรือพื้นที่ที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายผู้ป่วยด้วยพาหนะปกติ เช่น ถนน ที่มีการจราจรติดขัดได้อย่างรวดเร็ว ท่วมตื้น มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

คำสำคัญ: นโยบายการแพทย์ฉุกเฉินทางอากาศ/รูปแบบการประกอบร่าง/บริการอากาศยานพยาบาล/บันทึกข้อตกลง



Dissertation Title	Model and Policy Recommendation for Thailand's Aeromedical Service
Author	Jitisak Thadadech
Degree	Doctor of Philosophy (Social Sciences)
Advisor	Assoc. Prof. Gp. Capt. Yuthana Tra-ngarn
Co-Advisor	Dr. Thaworn Lorga

ABSTRACT

The deep Impact of frequently disasters hit to human life and property, we need the aero medical emergency system for any critical incidences to save our life and minimize disabilities. Qualitative research with Grounded Theory using Glaser and Strauss concept in the study of Thailand Aero Medical Service (TAMS) was conducted in order to find the model and policy recommendations that appropriate for Thailand from the implementation under Emergency Medical Institute of Thailand (EMIT) manipulation. Information was collected by content analysis and in-depth interview of 21 selected participants from 13 public and private aero medical providers as applied open coding for the Constant Comparative Analysis Technique till finalization then informed later the Assembled Parts Theory.

Result of the study found that within the Emergency Medical Act of B.E. 2551 (2008), EMIT is the main driving organization formulated aero medical emergency policy for civilian via air medical patient transferring plan or Sky Doctor Project by means of assembled parts, outsourced materialization such as aircrafts, flight personnel and medical supplies from collaborators, established by memorandum of understanding (MOU) and intended to provide medical airlift participation. It is considered as the distinguish usable

Assembly Parts Model; moreover, researcher gathered the essential problems from utilization and consideration then introduced the aero emergency medical policy recommendations to EMIT so that all levels can access to the healthcare increasingly, equitably, efficiently and sustainably.

Keywords: Aero Medical Policy/Assembled Model/Aero Medical Service/MOU.

